

Beslut om Riktlinjer för riskarbetet

Beslut

Linköpings universitet (LiU) beslutar att "Riktlinjer för riskarbetet" ska träda i kraft i enlighet med de ikraftträdandebestämmelser som anges i styrdokumentet (se bilaga).

Beslutet ersätter "Riktlinjer för riskarbetet vid LiU" från den 7 juni 2022 (dnr LiU-2022-02142).

Beslutet ska föras in i LiU:s regelsamling.

Skäl till beslut

Bilden på riskmatrisen i avsnitt 2.2 i de nuvarande riktlinjerna är felaktig (dnr LiU-2022-02142). Den ersätts med en uppdaterad riskmatris i detta beslut.

Handläggningen av beslutet

Beslut i detta ärende har fattats av rektor Jan-Ingvar Jönsson vid rektors beslutsmöte i närvaro av tillförordnande universitetsdirektören Per-Olof Brehmer, chefsjuristen Christina Helmér, studentrepresentanten Anna Wikström samt sekreteraren Maria Fält, efter föredragning av utredaren Jakob Björneke.

Redaktionen för regelsamlingen har granskat beslutets form.

Jan-Ingvar Jönsson

Jakob Björneke

Sändlista:

Universitetsledningen
Universitetsdirektörens ledningsgrupp
Fakultets- och områdesstyrelser (funktionsadresser)
Dekanerna
Prefekterna
Filosofiska fakultetens kansli
Kansliet för utbildningsvetenskap
Medicinska fakultetens kansli
Tekniska fakultetens kansli
Kanslicheferna
Institutionerna (institutionsregistratorerna och de administrativa cheferna)
Överbibliotekarien
Internrevisionen
De lokala fackliga organisationerna
Studentkårerna
Regelsamlingen
Dokument- och arkivenheten

Riktlinjer för riskarbetet

1 Utgångspunkter för riskarbetet vid LiU

Riksdag och regering har beslutat om ett särskilt regelverk för intern styrning och kontroll. Följande bestämmelser finns och utgör utgångspunkter för riskarbetet vid Linköpings universitet (LiU):

- ▶ Myndighetsförordningen (2007:515)
- ▶ Förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll
- ▶ Internrevisionsförordningen (2006:1228)
- ▶ Förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag
- ▶ Förordningen (1995:1300) om statliga myndigheters riskhantering.

Till dessa förordningar finns det av Ekonomistyrningsverket (ESV) framtagna och för universitetet bindande tillämpningsföreskrifter.

I förordningen om intern styrning och kontroll åläggs myndighetsledningen ansvaret för att det finns en process för intern styrning och kontroll vid myndigheten som fungerar på ett betryggande sätt. I denna förordning anges också att denna process ska säkerställa att myndigheten med rimlig säkerhet fullgör sina uppgifter, uppnår verksamhetens mål och uppfyller kraven i myndighetsförordningen. Inom ramen för det arbetet hanteras väsentliga risker för att LiU inte ska kunna fullgöra sina uppgifter, uppnå verksamhetens mål och uppfylla verksamhetskraven. Riskarbete ska bedrivas även inom fakulteter, institutioner, universitetsbiblioteket och universitetsförvaltningen. Att det sker och väsentliga resultat av detta arbete ska redovisas för universitetsledningen.

Det LiU-övergripande riskarbetet delas in i riskområden. Dessa beslutas av rektor. Särskilda perspektiv kan behöva belysas inom riskområdena. Sådana perspektiv finns exempelvis angivna i förordningen om intern styrning och kontroll men kan också påverkas av krav från externa parter som exempelvis regeringen eller ett internt arbete vid LiU. Dessa beslutas rektor i samma beslut som riskområdena.

Med utgångspunkt i de beslutade riskområdena utser universitetsdirektören en ansvarig tjänsteman för varje riskområde, en så kallad risksamordnare. Risksamordnaren ansvarar för riskarbetet inom sitt respektive område. Riskarbetet omfattar kartläggning av risker, prioritering, värdering, förslag till åtgärder, dokumentering, initiering eller genomförande av åtgärder och uppföljning. Risksamordnarna diskuterar tillsammans med universitetsdirektören gemensamt resultaten för de olika riskområdena och grunderna för riskvärdering.

2 Processen för riskhantering

2.1 Identifiera risker

Det första steget i riskanalysen är att identifiera vilka omständigheter som kan innebära att universitetet inte når önskat resultat. Det är händelser som utgör en väsentlig risk för att myndigheten inte ska kunna fullgöra sina uppgifter eller uppnå verksamhetens mål. Risksamordnarna samordnar arbetet med att identifiera riskerna inom sitt riskområde. Risksamordnarna ska föra en dialog med enheterna och fakulteterna om de identifierade riskerna. Enheterna ska också ges möjlighet att komplettera med ytterligare risker, liksom föreslå borttagande av risker. Det sker bland annat genom ett årligt remissförfarande, där enheterna med föregående års riskanalys som grund ges möjlighet att lämna synpunkter och komplettera risker. Resultatet av dialogerna utgör en grund för en ny riskbedömning av ansvarig risksamordnare. Denna bedömning presenteras för rektor och ligger till grund för rektors rapport om Intern styrning och kontroll.

2.2 Värdera riskerna

När riskerna är identifierade och/eller uppdaterade görs en riskvärdering i två steg. Först värderas sannolikheten för att en oönskad händelse inträffar. Därefter bedöms konsekvenserna om händelsen inträffar. Värderingen utgör sedan ett underlag för beslut om hur en risk ska hanteras.

En samlad värderingen utgör ett underlag för beslut om hur en risk ska hanteras. Värderingen av samtliga risker inom ett riskområde utgör underlag för en bedömning av riskområdets sammanvägda risknivå. Bedömningen av risken sker utifrån det nuvarande läget med hänsyn tagen till kontrollåtgärder som redan är på plats.

Riskvärderingen görs enligt nedan.

Sannolikhet	Effekt
1=Osannolik Praktiskt taget obefintlig risk	1=Försumbar Möjlig påverkan på verksamheten
2=Mindre sannolikhet Inträffar sannolikt inte under normala omständigheter, i vart fall inte frekvent.	2=Måttlig Effekten är inte försumbar, men kan hanteras i det löpande arbetet.
3=Möjlig Kan mycket väl inträffa, men troligtvis inte särskilt frekvent.	3=Betydande Allvarliga störningar i verksamheten som kan påverka universitetets anseende.
4=Sannolik Bedöms komma att inträffa, och/eller inträffar ofta.	4=Allvarlig/katastrofal Omfattande konsekvenser för verksamheten.

I värderingsarbetet (se tabell nedan) används begreppen, låg, medium, hög, och mycket hög. Värderingen utgår ifrån de tidigare nämnda riskvärderingarna (sannolikhet, konsekvens) men ytterligare bedömningskriterier kan tillkomma. Det kan exempelvis vara så att en risk med ganska låg värdering av olika skäl kan bedömas vara viktig för universitetet att komma till rätta med oaktat att andra risker och riskområden siffermässigt värderas högre.

RISKBEDÖMNING						
KONSEKVENSENS	Allvarlig/katastrofal	4	Medium	Hög	Mycket hög	Mycket hög
	Betydande	3	Medium	Medium	Hög	Mycket hög
	Måttlig	2	Låg risk	Medium	Medium	Hög
	Försumbar	1	Låg risk	Låg risk	Medium	Medium
			1	2	3	4
			Osannolik	Mindre sannolik	Möjlig	Sannolik
SANNOLIKHET						

2.3 Hantering av riskerna

De identifierade och värderade riskerna kan hanteras på följande sätt:

Acceptera risk innebär att myndigheten inte vidtar några särskilda åtgärder. Påverkan på verksamheten är ringa eller kostnaderna för åtgärderna alltför höga i förhållande till risken. Det kan också vara så att utanförliggande faktorer helt påverkar risken och att de åtgärder universitetet kan vidta får mycket begränsad verkan.

Begränsa risk innebär att vidta sådana åtgärder som minskar sannolikheten och/eller effekten av att en händelse inträffar.

Eliminera risk innebär att de händelser som är kopplade till risken undviks eller hanteras på så sätt att konsekvenserna undanröjs.

Vid sidan av dessa tre huvudsakliga strategier för riskhanteringen finns också möjlighet att dela riskbedömningen med andra åtgärder av liknande typ som redan finns utvecklad inom myndigheten. Detta kan t.ex. gälla riskvärderingar i samband med tecknande av försäkringar, i samband med riskvärderingar av olika säkerhetsaspekter (kemikaliehantering, yttre säkerhet etc.), miljöanalyser och inte minst arbetsmiljöfrågor. Dessutom görs en värdering av olika typer av risker i samband med att extern- och internrevision granskar olika områden och

rekommenderar olika typer åtgärder. Även dessa bedömningar vägs in i arbetet med den interna styrningen och kontrollen.

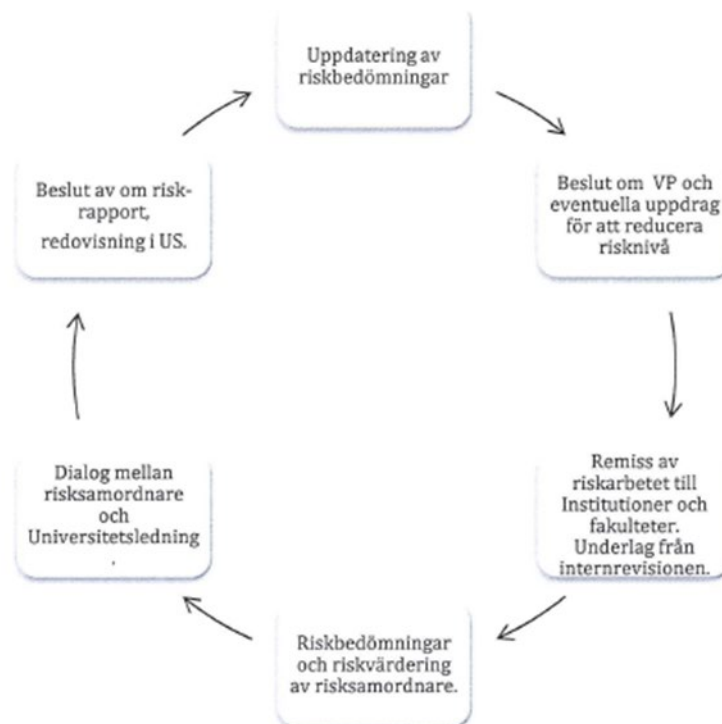
2.4 Åtgärder

Baserat på beslut om hantering utformas förbättringsåtgärder. Dessa ska göras i relation till de identifierade och värderade riskerna. Åtgärderna kan ofta karaktäras av ett fortsatt systematiskt kvalitetsarbete. Riskerna på övergripande universitetsnivå diskuteras och prioriteras i samband med LiU:s arbete med LiU:s verksamhetsplan. Det för LiU väsentligaste riskerna ska ingå i de åtgärder och prioriteringar som där redovisas och utgå från ett kostnads- och nyttighetsperspektiv. Universitetsstyrelsen beslutar om LiU:s verksamhetsplan i juni varje år.

2.5 Redovisning av riskarbetet

Rektor fattar årligen beslut om en riskrapport som är en sammanfattande bedömning av de då aktuella riskerna. I samband Universitetsstyrelsens bedömning om den interna styrningen och kontrollen samt i samband med beslutet om LiU:s verksamhetsplan sker en redovisning för styrelsen om de aktuella väsentliga riskerna.

2.6 Riskarbetet vid LiU processbeskrivning

3 Ikraftträdande

Dessa riktlinjer träder i kraft den 27 november 2023.

Signature page

This document has been electronically signed
using eduSign.

eduSign